

Protokoll från Kärnavfallsrådets rådsmöte nr 2/2016

Datum:	5–6 april, 2016		
Tid:	5 april 09.30–17.00		
	6 april 09.00–15.00		
Plats:	Rosersbergs slottshotell		
Ledamöter:	Carl Reinhold Bråkenhielm (CRB) , ordförande		
	Lena Andersson-Skog (LAS)		
	Sophie Grape (SG)	Punkt 1–4, dag 1	
	Mats Harms-Ringdahl (MHR)		
	Tuija Hilding-Rydevik (THR)		
	Lennart Johansson (LJ)		
	Thomas Kaiserfeld (TK)	Punkt 1–6, dag 1	
	Mikael Karlsson (MK)		
	Jenny Palm (JP)		
	Ingmar Persson (ImP)		
Sakkunniga:	Hannu Hänninen (HH)		
	Ingvar Persson (IvP)		
Kanslichef:	Holmfridur Bjarnadottir (HB)		
Sekreterare:	Johanna Swedin (JS)		
	Peter Andersson (PA)		

1. Mötets öppnande, föredragningslista

Beslut: Föredragningslistan fastställdes och **CRB** förklarade mötet öppnat.

2. Reflektioner från ledamöter

THR har utsetts till rådets vice ordförande.

HH ska till Toronto för att delta i en workshop angående den kapsel som Kanada planerar att använda i sitt tilltänkta slutförvar. Kapseln består av stål med ett tunt lager koppar utanför. Det finns många saker som skiljer det kanadensiska designen och KBS-3 kapseln. Ett av argumentet för att ha en kapsel i stål är att den blir billigare.

IvP har varit i Stanford och hållit ett föredrag om den svenska prövningsprocessen, veto och miljöbalken.

TK har diskuterat med Linneuniversitetet om ett projekt om tidskapslar.

ImP har varit gästprofessor i Japan och bland annat diskuterat kärnavfallsfrågor.

HB har deltagit i *Technical Meeting on Topical Issues in the Development of Nuclear Power Infrastructure* i Wien och berättat om OECD/NAE:s arbete inom Forum on Stakeholder Confidence och om svenska erfarenheter av samråd och deltagande vid slutförvarsprojektet.

CRB meddelade att Länsstyrelsen i Kalmar i en remiss till SSM framhållit rådets synpunkter i fråga om mätprogram.

Kansliet arbetar med att uppdatera hemsidan. Det handlar om säkerhetsuppdateringar i första hand, men även uppdateringar som gör att hemsidan ska fungera problemfritt på olika plattformar samt att texten kommer att uppdateras och ses över.

Leif Eriksson kommer eventuellt till nästa rådsmöte för att informera om kärnavfallsfrågor i USA.

Claudio Pescatore (CP) har fått i uppdrag av rådet att sammanställa ett diskussionsdokument om kunskapsbevarande och tidskaplar. CP kommer att presentera dokumentet på rådsmötet 31 maj.

3. Kunskapslägesrapport 2016 (Klr)

- **CRB, SG, IvP** och **MHR** presenterade sina kapitel vid överlämnandet till miljö- och energiminister Åsa Romson.
- Rådet kommer att presentera Klr 2016 för Östhammars kommuns referensgrupp den 26 april.

Referensgruppen består av hela kommunfullmäktige, lokala intresseorganisationer, regionförbund samt grannkommuner (inklusive Åland). Klara föreläsare från rådet är **CRB** (*Etiska perspektiv på avtalet om stöd till kommunerna*) och **ImP** (*Nationell kompetensförsörjning av betydelse för slutförvaret för använt kärnbränsle*).

Beslut: Författarna till Klr 2016 meddelar kansliet om de har möjlighet att delta vid presentationen.

4. Synpunkter till mark- och miljödomstolen

Rådet har beviljats förlängd remisstid till 31 maj. Senaste datum för yttranden till SSM är 30 april.

– Textförslag presenterades av författarna

Beslut:

Textförfattarna bearbetar texterna enligt diskussionerna på rådsmötet.

Tidsplan:

Senast 20 april skickas texterna till kansliet. Kansliet cirkulerar texterna till ledamöterna för input. Yttrandet skickas till domstolen och SSM senast 30 april.

5. Verksamhet 2016

– Seminarium om etik, 13 juni 2016 kl 10 – 17.

CRB informerade om seminariet som arrangeras på Piperska muren i anslutning till Senixkonferensen. Läs mer på: <http://www.karnavfallsradet.se/utfragningar-seminarier>.

– Rådets medverkan i Almedalen

Rådet planerar att anordna en diskussionspanel i Almedalen tillsammans med SSM tisdagen den 5 juli. Upplägget kommer att vara en moderator, ca tre av rådets ledamöter och en panel på 3–5 deltagare. **CRB**, kansliet, m.fl. ska träffa SSM 15/4 för ytterligare planering.

– Klr 2017

Förslag på innehåll är

- Var finns kunskapsluckorna, vad behöver vi veta mer om?
- Vad behöver utredas innan regeringen kan fatta beslut? (Ansvar, kompetensförsörjning, organisation, finansiering),
- Vad blir konsekvenserna av en snabb avveckling av kärnkraften? (förberedelse för snabb omställning av energiförsörjning)
- Hur fattas beslut under osäkerheter?

Slutförvarsfrågan kommer att hamna på regeringens och kommunens bord inom kort och därför bör den huvudsakliga målgruppen för Klr 2017 vara beslutsfattare.

Beslut: Kansliet tillsammans med **CRB** och **THR** arbetar vidare. Beslut om innehåll tas vid rådsmötet 31 maj 2016.

–Fud 2016 (forskning, utveckling, demonstration)

Enligt lagen om kärnteknisk verksamhet, kärntekniklagen ska SKB vart tredje år: presentera planerad forsknings- och utvecklingsverksamhet, redovisa forskningsresultat, alternativa hanterings- och förvaringsmetoder samt de åtgärder som avses bli vidtagna. Enligt direktiven ska rådet redovisa sin självständiga bedömning på SKB:s Fud program.

SKB lämnar Fud-programmet 2016 till SSM den 30 september 2016. Rådet ska presentera sin bedömning i en SOU (statens offentliga utredning) senast 9 månader senare. Tidigare år har rådet anlitat en konsult som hjälpt rådet i bedömningen.

Beslut: Rådet anlitar en konsult för att bistå i administrationen av processen.

6. Rådets framtida roll

–Revidering av direktiv

–Rådets rådgivande roll

Beslut: **CRB**, **THR** och **HB** förbereder diskussion om reviderat kommittédirektiv. Ärendet behandlas vid kommande rådsmöte.

7. Studieresa till Schweiz, 19–21 oktober 2016

Syftet med studieresan är att orientera sig om platsvalsprocessen och processen i stort i Schweiz. Som en del av studiebesöket kan rådet besöka [The Grimsel Test Site](#) eller [Paul Scherrer Institute](#). Nackdelen med Grimsel är att besöket kan utebli p.g.a. snö. Anläggningen, som ligger högt upp i bergen, är vanligtvis stängd i slutet av oktober men de har meddelat att de kan hålla öppet för rådet om vädret tillåter ett besök.

Beslut: Kansliet förbereder ett studiebesök till Schweiz med ett besök till antingen Grimsel eller The Paul Scherrer Institute.

8. Remiss från Strålsäkerhetsmyndigheten

Ang. införande av strålskyddsdirektivet (2013/59/EURATOM) i svensk lagstiftning, svar senast 5 maj 2016.

lvP som varit projektledare för utredningen presenterade förslaget.

Beslut: **LJ** behandlar remissen och skickar eventuella synpunkter till kansliet.

9. Besök av SKB

Helene Åhsberg, Saida Laârouchi Engström och Peter Larsson informerade om SKB:s verksamhet och ansökningar.

10. Övrigt

Rådets verksamhet 2016

Rådsmöten 2016

Rådsmöte 3	31 maj
Rådsmöte 4	6 september
Rådsmöte 5	19–21 oktober
Rådsmöte 6	6 december

Övriga viktiga datum

RICOMET 2016 (Risk Perception, Communication and Ethics of Exposures to Ionising Radiation)	1–3 juni, Bucharest, Rumänien
Etiska aspekter på kärnbränslecykeln	13 juni, Piperska muren, Stockholm
Senix 2016	13–15 juni, Piperska muren, Stockholm
Djupa borrhål	13–15 juni Sheffield, UK
Ethics of Environmental Health	28–31 augusti, Budweis, Tjeckien

Carl Reinhold Bråkenhielm
Ordförande

Vid protokollet:
Peter Andersson,
Sekreterare